

[A. M. Hansen.]

Form for at vise, hvor Pengene skal tages fra; for netop det, at der det foregaaende Aar var udgivet flere Penge, end dette Lovforslag betyder, skulde jo være en Hindring for, at vi skulde kunne gennemføre det.

Jeg tror da ogsaa, at der inden for de allerfleste Kredse vil være Forstaaelse af, at det er et betragteligt Beløb, der her stilles til Raadighed, og jeg tror, at den nye Tjenestemandsløvs i det store og hele vil virke tilfredsstillende inden for alle Tjenestemandskredse. Naturligvis kan der altid i et saa omfattende Komplex være en eller anden Enkelthed, man kunde ønske anderledes, men som Helhed anser jeg det opnaaede Resultat for baade rimeligt og retfærdigt.

Jeg tillægger det en meget væsentlig Betydning, at det stort set er lykkedes at tilvejebringe Enighed i Kommissionen. Æren herfor tilkommer i første Række Kommissionens Formand, Departementschef Kofoed, der med sin enestaaende Indsigt paa disse Omraader og med sin enorme Arbejdsevne har kunnet formidle de forskellige Standpunkter og Interesser til en Helhed.

Det kan være let nok for de politiske Partier at stille Krav, det kan for nogle ogsaa være fristende, for nogle endog saa fristende, at man ikke kan modstaa Fristelsen. Men naar Talen er om Tjenestemandenes Lønninger, er det for mig at se af overmaade stor Betydning, at der opnaas i hvert Fald tilnærmelsesvis Enighed mellem saavel de politiske Partier som mellem disse og Tjenestemandorganisationerne; jeg mener, det er af den allerstørste Værdi for Tjenestemandene, at den Nyordning, der skal gennemføres, hviler paa et saa solidt Grundlag, som Enighed mellem Partier og Organisationer afgiver.

Jeg haaber derfor ogsaa paa en snarlig Gennemførelse af dette Lovforslag og paa, at det, naar det er færdigbehandlet, maa have en samlet Rigsdag bag sig. I det Haab kan jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til en hurtig og velvillig Behandling.

Paul Holt: Med Hensyn til Statstjenestemandene kan der anlægges forskellige Synspunkter. Det er ret almindeligt at se det Synspunkt anlagt, at Staten har et bestemt Arbejde, der skal gøres, og hertil kræves et vist Antal Tjenestemænd, og disse Tjenestemænd skal være af en vis Kvalitet. Det er et Synspunkt, der svarer til det, man anlægger, naar man ansætter Personale i private Virksomheder, et Syn-

punkt, der er udsprunget af den Forestilling, man somme Tider møder, at Danmark er en Slags Forretning, og at Staten derfor, naar den skal skaffe sig Arbejdskraft, maa følge dette Synspunkt, maa konkurrere i det frie Marked med andre, der ogsaa søger Arbejdskraft, at Staten derfor maa møde med Tilbud, der er saa lokkende, at Folk føretrækker at gaa i Statens Tjeneste fremfor i private Virksomheders.

Denne noget haarde Betragtning slaar nu efter min Mening ikke til, naar vi skal bedømme Spørgsmaalet om Statstjenestemandenes Stilling. Staten har et almindeligt Ansvar over for hele Folket; Staten har en positiv Opgave, som ikke blot er af administrerende Art, ikke blot et Stykke Teknik, og derfor er det at være Statstjenestemand noget særligt, det betyder, at man gaar ind for at løse den positive Opgave, Staten har over for hele Folket, og derfor maa Forholdet mellem Tjenestemandene og Staten være noget mere end blot et økonomisk Mellemværende mellem to Parter udtrykt i en Kontrakt.

At dette Forhold er noget mere end en saadan rent økonomisk Overenskomst, fremgaar af Bestemmelserne i Tjenestemandsløven vedrørende Tjenestemandenes Forpligtelser, idet Tjenestemanden skal afgive særlige Løfter. Der staar f. Eks. i § 3, at han skal i sine Forhold i og uden for Tjenesten vise sig værdig til den Agtelse og Tillid, som hans Stilling kræver. Det er bemærkelsesværdigt, at han altsaa ikke alene skal gøre det i sin Tjeneste, men ogsaa uden for Tjenesten, det vil med andre Ord sige, at der stilles et vist moralsk Krav til en Tjenestemand — jeg tænker her ikke paa moralsk i snæver gængs Betydning i Lighed med noget bornert eller den Slags, men mere fyldigt i den Forstand, at Tjenestemanden baade i og uden for Tjenesten skal være sig bevidst, at han staar som Statens Repræsentant.

Nu siger det sig selv, at der kan stilles vidt forskellige Krav i den Henseende i Forhold til det Arbejde, den paagældende Tjenestemand har — dette kan være af mere eller mindre rent teoretisk Karakter —, men naar Forholdet er saaledes, at det at være Tjenestemand medfører visse moralske Forpligtelser, maa man ogsaa kræve, at Staten for sit Vedkommende ikke behandler Tjenestemandene som et Stykke Mekanik, som nogle Mennesker, der skal sættes ind i en Maskine i hele den store Statsadministration, men at den maa forstaa, at der her virkelig er et særligt Forhold, som maa tages i Betragtning. Tjenestemandene er